

**ІІІ ЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ВОСТОЧНЫЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

УТЫЗ ТУГЫЗЫНЧЫ СЕССИЯ

КАРАР № 2

Восточный бистәсе

20 май 2019 ел

**Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
«Восточный авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге №131-ФЗ Федераль законның 17 маддәсенең 1 пунктының 1 аспункты һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 35 маддәсенең 1 пунктының 1 аспункты нигезендә

Восточный авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителүче үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын беренче укуда кабул итәргә (Кушымта 1).

2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын маxсус мәгълүмати стендларда халыкка игълан итәргә.

3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча түбәндәгә составта эшче төркем төзөргә:

- 1) Исмәгыйлова Лилия Шәймөххәммәт кызы - эшче төркем житәкчесе;
- 2) Бебиков Олег Евгеньевич - эшче төркем әгъзасы;
- 3) Вафина Римма Рафаэл кызы - эшче төркем әгъзасы.

4. Восточный авыл жирлеге Советы депутатларының әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча тәкъдимнәре 2019 елның 27 маена кадәр эшче төркемгә кертелә дип билгеләргә.

5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим итегендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча гражданнар тәкъдимнәре язма рәвештә авторның исем-фамилиясен, туган елын, адресын курсәтеп, эшче төркемгә түбәндәгә адрес буенча жибәрелә: Восточный авылы, Гафиятуллин урамы, 86 йорты, Восточный авыл жирлеге Советы башлыгы Исмәгыйлова Лилия Шәймөххәммәт кызына.

6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проекты буенча гавами тыңлауларны 2019 елның 28 маенда 14.00 сәгатьтә түбәндәгә адрес буенча билгеләргә: Восточный авылы, Гафиятуллин урамы, 86 йорты (Авыл мәдәният йорты).

7. Гавами тыңлауларны Восточный авыл жирлеге Советының 2019 елның 20 маенда булып узган XXXIX сессиясенең 1нче карары белән расланган «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үtkәрү тәртибе турында» Нигезләмәсе һәм гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе нигезендә үtkәрергә (2нче һәм Знче кушымталар).

8. Эшче төркемгә «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелгән Восточный авыл жирлеге Советы депутатлары төзәтмәләрен һәм гражданнарның тәкъдимнәрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, Уставны эшләп бетерергә һәм аны 2019 елның 20 июненә кадәр Восточный авыл жирлеге Советы каравына кертергә.

9. Элеге каарның үтәлешенә контролълек итүне үз өстемдә калдырам.

**«Восточный авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Л.Ш.Исмәгыйлова

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының
«Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм ёстэмәләр проекты**

Гамалдәгә редакция	Яңа редакция
7 маддә. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсъәләләре	
<p><i>1 бүлекнең 9 пункты:</i></p> <p>«9) Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контролльдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру</p>	<p><i>1 бүлекнең 9 пунктын яңа басмада бәян итәргә:</i></p> <p>«9) Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контролльдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә Жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук Жирлек чикләрендә урнашкан маҳсус саклана торган табигать территорияләре урманнарын, урманнарны қуллануны, саклауны, яклауны, торғызуны оештыру»</p> <p>(29.12.2017 №463-ФЗ Федераль закон)</p>
	<p><i>Түбәндәгэ басмадагы яңа 2-6 бүлекләр белән тулыландырырга:</i></p> <p>«2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары Бөгелмә муниципаль районаны жирле үзидарә органнары белән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә, үз вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыру турында килешүләр төзөргә хокуклы.</p> <p>3. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Жирле үзидарә органнарына бири федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.</p> <p>Жирлек жирле үзидарә органнары федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә, бу максатларга булеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә, бирелгән дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырган өчен җаваплы.</p> <p>Тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру дәүләт контролендә тора. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны контролльдә тоту</p>

шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

Восточный авыл жирлеге Советы үз вәкаләтләре чикләрендә үzlәrenә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Жирлек жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалану очракларын һәм тәртибен билгеләргә хокуклы.

4. Восточный авыл жирлеге башкарма комитеты чираттагы финанс елына авыл жирлеге бюджетын төзу һәм аның үтәлеше турында хисап төзу вәкаләтләрен тапшыру турында Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның финанс органы белән килешү төзергә хокуклы.

5. Восточный авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән Жирлек бюджетының касса үтәлеше буенча вәкаләтләрне тапшыру турында килешү төзергә хокуклы.

6. Авыл жирлеге жирле үзидарә органнары, Восточный авыл жирлеге Советы тарафыннан әлеге вәкаләтләрне гамәлгә ашыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыру турында Карап кабул ителгән очракта, федераль законда билгеләнгән тәртиптә үzlәrenә тапшырылмаган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашалар.»

8 маддә. Жирлек жирле үзидарә органнарының Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән сорауларын хәл итүгә хокуклары

1 бүлекнең 12нче пункты:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасылы хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;»

1 бүлекнең 12нче пунктын тубәндәгә басмада бәян итәргә:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасылы хайваннарга мөнәсәбәттә эшчәнлекне гамәлгә ашыру;»

(27.12.2018 № 498-ФЗ Федераль закон)

19 маддә. Территориаль ижтимагый үзидарә

3 бүлек:

«3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре, Жирлек Советы тарафыннан, әлеге территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча билгеләнә.»

3 бүлекне яңа редакциядә бәян итәргә:

«3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре тиешле территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча, Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

Түбәндәгө басмада яңа 4.1 пункты белән тулыландырырга:

«4.1. Территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән вакыттан алыш, тиешле жирлекләрнең муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы булып санала. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы норматив хокукий актлары белән билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

22 маддә. Гавами тыңлаулар

22 маддә. Гавами тыңлаулар, фикер алышуулар

(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)

10 булек:

«10. Халық тыңлауларын оештыру һәм үткәру тәртибе Жирлек Советы тарафыннан расланган халық тыңлаулары турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.»

10 булекне яңа басмада бәян итәргә:

«10. Өлеге маддәнең Зинче өлешендә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы һәм (яисә) Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар үткәру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән үз вакытында танышуны, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларда катнашуын тәэмин итүче башка чараларны, кабул итеп гәрәп кеңәйткән карарларның дәлилләнгән нигезләнешен дә кертеш, тыңлаулар нәтиҗәләрен халыкка игълан итүне (бастырып чыгаруны) күздә тотарга тиеш.»

(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)

53 маддә. Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре

2 булекнең 12 пункты:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннары totu һәм карап totu буенча чараларны тормышка ашыру;»

2 булекнең 12 пунктын түбәндәгө редакцияда бәян итәргә:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннары totu һәм карап totu буенча чараларны тормышка ашыру;»

(27.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)

73 маддә. Муниципаль хокукий актларны халыкка игълан итү (бастырып чыгару) һәм аларның уз көченә керү тәртибе

3 булекне түбәндәгө эчтәлекле яңа абзац белән тулыландырырга:

«Муниципаль хокукий актларны, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләрне халыкка игълан итү (бастырып чыгару) тәртибе Жирлек Уставы белән билгеләнә һәм Федераль закон белән чикләнә торган муниципаль хокукий актлардан яки аерым нигезләмәләрдән тыш, танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.»

(18.04.2018 №83-ФЗ Федераль закон)

Күшымта 2

Татарстан Республикасы

Бөгелмә муниципаль районы

Восточный авыл жирлеге

Советының XXXIX

сессиясенең 2нче карарына

«20» май 2019 ел

**ІІІ ЧАҚЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ВОСТОЧНЫЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ
УТЫЗ ТУГЫЗЫНЧЫ СЕССИЯ**

КАРАР № 1

Восточный бистәсе

20 май 2019 ел

«Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының
«Восточный авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекендә
гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында» Нигезләмә хакында

«Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән №131-ФЗ Федераль законның 28 маддәсе, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставының 22нче маддәсе нигезендә һәм «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукий актлар проектлары турында фикер алышуда катнашу хокукларын тәэммин итү максатларында

Восточный авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Нигезләмәне расларга (Күшымта 1).

2. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Восточный авыл жирләгә» муниципаль берәмлекендә гавами тыңлаулар

оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Восточный авыл жирлеге Советының 2011 елның 5 сентябрендә булып узган XX сессиясендә кабул ителгән 2нче каарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Элеге каарның жирлек территориясендәге мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә һәм «Интернет» чөлтәрендә – Бөгелмә муниципаль районының рәсми порталында урнаштырырга.

4. Элеге каарның үтәлешенә контрольлек итүне үз өстемдә калдырам.

**«Восточный авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлығы**

Д.Ш. Исмәгыйлова

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ВОСТОЧНЫЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҚӘМ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территорииндә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели (алга таба – ачык тыңлаулар).

1.2. Ачык тыңлаулар Восточный авыл жирлеге Советы, Восточный авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен үткәрелә.

1.3. Гражданнар тыңлауларны үткәрү инициативасын инициатив төркем аша гамәлгә ашыра, ул жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукуна ия «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке халкы арасыннан формалаша.

2. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘҮ

2.1. Халық алдында тыңлаулар халық, Восточный авыл жирлеге Советы, Восточный авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Восточный авыл жирлеге Советы яки халық инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар Восточный авыл жирлеге Советы тарафыннан, ә Восточный авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелүчесе Восточный авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2.2. Халык тыңлауларына чыгарга тиеш:

- 1) «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту муниципаль хокукий акты проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик Уставта беркетелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аларны хәл итү вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга туры китеү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;
- 2) «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;
- 3) «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлекен үзгәртеп кору турында мәсьәләләр»;
- 4) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты.

2.3. Гавами тыңлаулар үткәру турындагы карап, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә, тиешле орган яисә муниципаль берәмлекнең вазыйфай заты тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты каралганчыга кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул итelerгә тиеш.

2.4. Гавами тыңлаулар үткәру турындагы карап, гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләрне курсәтеп, муниципаль берәмлек Уставы проектын, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проектын, жирлек бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисап, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр буенча гавами тыңлаулар уздыру урынын һәм вакытын курсәтеп, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, 5 көннән дә соңга калмыйча бастырылып чыгарылырга тиеш.

2.5. Устав проекты, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Восточный авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән әлеге Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, курсәтелгән муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук аның фикер алышуында гражданнарның катнашу тәртибен рәсми иғълан итәргә тиеш (2нче Күшымта).

2.6. Восточный авыл жирлеге Советының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы каарында курсәтелә:

- 1) ачык тыңлаулар темасы;

- 2) ачык тыңлауларны үткөрү датасы, вакыты, урыны;
- 3) ачык тыңлауларны үткөрү буенча махсус төзелгөн комиссия яки эш төркеме составы.

3. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

3.1. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан (алга таба - ачык тыңлауларны оештыруучы) гамәлгә ашырыла.

3.2. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү процессын ачык тыңлауларны оештыруучы тәэмин итә:

- ачык тыңлауларда катнашучыларның башлангыч составын билгели;
- чыгышлар әзерләргә кирәк булган мәсьәләләр исемлеген билгели;
- ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча докладчыларның башлангыч составын билгели;
- ачык тыңлаулар үткөрү регламентын билгели;
- халық алдында тыңлаулар өчен чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыюны гамәлгә ашыра;
- ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча кирәkle белешмә материаллар, йомгаклау документлары проектларын әзерли;
- ачык тыңлаулар беркетмәсен алып баруны тәэмин итә;
- ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча тәкъдимнәр әзерләүне оештыра;
- ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмәне халыкка житкерүне тәэмин итә.

3.3. «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы ачык тыңлаулар үткөрү турындагы карап игълан ителгән көннән алып, аларны үткөрү көненә кадәр, Восточный авыл жирлеге башлыгына ачык тыңлауларга чыгарыла торған мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларына чыгарыла торған төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы. Восточный авыл жирлеге Башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, мәгълүмат итеп, халық тыңлауларында катнашучыларга житкерелә.

4. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРДА КАТНАШУЧЫЛАР

4.1. Гавами тыңлауларда катнашырга чакырыла ала:

- депутатлар;
- дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;
- эшчәнлекләре фикер алышына торған тема белән бәйле булган оешма, предприятие, учреждение житәкчеләре яки вәкилләре;

- эксперты;
- сәяси партияләрнең тәбәк һәм жирле бүлекләре, ижтимагый берләшмәләр вәкилләре;
- массакүләм мәгълүмат чаралары;
- «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә яшәүче гражданнар.

4.2. Халык тыңлауарында үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокулы белән, халык тыңлауарын оештыручыга ачык тыңлаулар үткәрү көненә кадәр 3 көннән дә соңга калмычка язма гаризалар биргән гражданнар катнаша.

5. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

5.1. Ачык тыңлаулар утырышлар формасында үткәрелә.

5.2. Гавами тыңлауларда рәислек итүче жирлек Башлыгы булырга мөмкин.

5.3. Ачык тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга ачык тыңлауларның темасы, ачык тыңлаулар үткәрүнен тәртибе турында хәбәр итә.

5.4. Рәислек итүче ачык тыңлаулар алыш бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә.

5.5. Рәислек итүче чират тәртибендә төп докладчыга (өстәмә докладчыга), шулай ук чыгыш ясарга теләк белдергән башка ачык тыңлауларда катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә.

5.6. Чыгышның вакыты, чыгыш ясаучылар саныннан һәм халык тыңлаулары үткәрү өчен билгеләнгән вакытлардан чыгыш, рәислек итүче тарафыннан билгеләнә.

Рәислек итүче чыгыш ясаучылар санына карап, халык тыңлауарында катнашучыларның чыгыш вакытын чикләргә хокуклы.

5.7. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес игълан итәргә хокуклы.

5.8. Ачык тыңлауларда катнашучының чыгышы тәмамланганнан соң яки чыгыш ясау өчен бирелгән вакыт узгач, рәислек итүче ачык тыңлауларның башка катнашучыларына чыгыш ясаучының позициясе һәм (яки) аргументлары буенча төгәлләштерүче сораулар бирү һәм сорауларга жаваплар өчен өстәмә вакыт бирү мөмкинлеке бирә.

5.9. Сораулар язмача да, телдән дә бирелергә мөмкин.

5.10. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач, рәислек итүче, кирәк булганда, халык тыңлаулары барышында әйтелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен комиссия яки эшче төркем әгъзаларына сүз бирергә мөмкин.

5.11. Ачык тыңлаулар үткәргендә тәртип саклау ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

5.12. Халықтыңлауларында катнашучылар халықтыңлауларының барышына тыкшынырга, аларны өзәргө һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел. Халықтыңлауларында катнашучылар тарафынан үткәрү тәртибен бозу очрагында, эшче төркем рәисе ачыктыңлаулар үткәрү урынынан китүне таләп итәргө хокуклы.

6. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ НӘТИЖӘЛӘРЕН РӘСМИЛӘШТЕРУ

6.1. Ачыктыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачыктыңлаулар беркетмәсендә ачыктыңлаулар үткәрунен датасы һәм урыны, ачыктыңлауларда катнашучылар саны, Рәиснен, Секретаренен һәм комиссиянен башка әгъзаларының фамилияләре, докладчының (өстәмә докладчы) һәм ачыктыңлауларда башка катнашучыларның исемнәре, докладының кыскача эчтәлеге яки чыгышының кыскача эчтәлеге, башка шартлары чагылдырыла. Ачыктыңлауларда катнашучыларның барлық кисәтүләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма формада бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә теркәлә.

Йомгаклау беркетмәсендә түбәндәге нигезләмәләр булырга тиеш:

- 1) кергән тәкъдимнәрнен гомуми саны;
- 3) ачыктыңлауларга чыгарылган, әмма аларга кабул ителмәгән мәсьәләләр;
- 4) ачыктыңлауларда кабул ителгән мәсьәләләр.

6.2. Ачыктыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафынан имзалана һәм аның вәкаләтләре барлық вакыт дәвамында жирлек Советы материалларында саклана, ә бу вакыт узгач, муниципаль архивка саклауга тапшырыла. Муниципаль архивта ачыктыңлаулар материалларын саклау вакыты Восточный авыл жирлеге Советы тарафынан билгеләнә һәм ул дүрт елдан да ким була алмый.

6.3. Халықтыңлауларының нәтижәләре ачыктыңлаулар үткәргәннән соң 5 көннән дә соңға калмыйча игълан ителергә тиеш.

6.4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проектын, авыл жирлеге бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисап проектын, муниципаль берәмлекнен социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләрне караучы Восточный авыл жирлеге Советы сессиясендә комиссия яки эшче төркем рәисе депутатларга комиссия эше турында, үткәрелгән гавами

тыңлаулар нәтижәләре түрүнда доклад бирә һәм йомгаклау беркетмәсен тәкъдим итә.

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРГА ЧЫГАРЫЛА ТОРГАН МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТЛАР ПРОЕКТЛАРЫНА ГРАЖДАННАРНЫҢ ТӘКЪДИМНӘРЕН ИСӘПКӘ АЛУ ТӘРТИБЕ ҮӘМ «ВОСТОЧНЫЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ ГРАЖДАННАРНЫҢ ФИКЕР АЛЫШУДА КАТНАШУЫ

1. «Восточный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге гражданнарының муниципаль хокукый актлар проектлары буенча тәкъдимнәре Восточный авыл жирлеге Советына түбәндәгә адрес буенча кертелә: 423226, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Восточный бистәсе, Гафиятуллин урамы, 8б йорты, күшымта итеп бирелә торган үрнәктәге төзәтмәләр таблицасы формасында язма рәвештә:

№ m/c	Пункт, аспункт	Карап проекты тексты	Төзәт- мәләр тексты	Төзәтмәләрне исәпкә алып, проект тексты	Төзәтмә авторы (Ф.И.О., адрес, эми, уку урыны)

Тәкъдимнәр муниципаль хокукый актлар проектларын халыкка игълан иткәннән соң (бастырып чыгару) яки «Интернет» чөлтәрендә – «Бөгелмә муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең рәсми порталында bugulma.tatar.ru һәм «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы» интернет-ресурсында урнаштырганнан соң, бер ай дәвамында эш көннәрендә 8.00–17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

2. Чыгыш ясау хокукуы белән ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар чыгыш ясаучыларга шәхсән түбәндәгә адрес буенча бирелә: 423226, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Восточный бистәсе, Гафиятуллин урамы, 8б йорты.

Гаризалар ачык тыңлаулар үткәрүгә кадәр 5 көннән дә соңга калмычча, эш көннәрендә 8.00 – 17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

3. Гражданнарың тәкъдимнәре карау өчен махсус төзелгән комиссиягә яисә муниципаль хокукый актлар проектларына кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркемгә тапшырыла.